

- в случае, если консолидированная отчетность составляется в интересах собственника, разрешить формирование такой отчетности по упрощенной процедуре (если только не проведение консолидационных корректировок не влияет на оценку финансового состояния организаций группы);

- отменить норму ст. 17 Закона № 56-3, согласно которой организации, прошедшие аудит бухгалтерской отчетности, составленной в соответствии с МСФО, не должны проводить аудит годовой индивидуальной и консолидированной отчетности, составленной в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Список использованных источников

1. Национальный стандарт бухгалтерского учета и отчетности «Консолидированная бухгалтерская отчетность»: утв. постановлением Мин-ва финансов Респ. Беларусь, 30.06.2016 г., № 46.
2. Об аудиторской деятельности: Закон Респ. Беларусь, 12.07.2013 г., № 56-3.
3. О бухгалтерском учете и отчетности: Закон Респ. Беларусь, 12.07.2013 г., № 57-3.

Кошолар Я.П.

студентка

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
м. Київ, Україна

ПРОБЛЕМИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ДИРЕКТИВИ 2013/34/ЄС ДО ПРАКТИКИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ І ЗВІТНОСТІ В УКРАЇНІ

Ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності є досить динамічними процесами, адже постійно змінюються їх правила, вимоги та особливості побудови. Тому виникають проблеми, які необхідно вирішити для вдосконалення системи звітності на підприємствах. Складання та подання фінансової звітності забезпечується належною організацією бухгалтерського обліку на підприємстві. Сучасна економіка України потребує удосконалення системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Однією з проблем фінансової звітності є те, що вона досить складна та викликає чимало запитань. Саме тому у бухгалтерів часто виникають труднощі. Для того, щоб організувати процес складання та подання фінансової звітності в усіх країнах на високому рівні, необхідно запровадити міжнародні стандарти фінансової звітності (далі – МСФЗ).

Вагомий внесок у дослідження проблем імплементації міжнародних стандартів фінансової звітності, а саме директиви 2013/34/ЄС зробили такі вчені та дослідники: Голов С.Ф., Гура Н.О., Засадний Б.А., Мельник Т.Г., Пантелєє В.П., Швець В.Г. та інші. Вони досліджували теоретичні засади процесу стандартизації та гармонізації бухгалтерського обліку і звітності, імплементації Директиви 2013/34/ЄС (далі – Директива) до практики в Україні, методологічні та організаційні проблеми застосування МСФЗ у практиці підприємств. Проте не всі питання та проблеми є вирішеними, особливо актуальним є вирішення проблем переходу на МСФЗ та втілення Директиви на практиці.

Для того, щоб Україна могла стати членом ЄС, вона потребує гармонізації законодавства із законодавством Європейського Союзу та здійснення процесу стандартизації багатьох аспектів. Гармонізація та стандартизація відкриють нові можливості для українських підприємств, а саме – вихід на міжнародні ринки. Для компаній, які не планують виходити на нові ринки здійснення змін сприятиме підвищенню ефективності управління, забезпеченню менеджерів необхідною інформацією. Саме тому, необхідно гармонізувати

ведення бухгалтерського обліку та складання і подання фінансової звітності в Україні, адже вони є частиною контролю та управління діяльністю підприємств.

Перехід на МСФЗ в Україні супроводжується різноманітними дискусіями та існуванням різних точок зору на певні питання. Зокрема виникають проблеми організаційного, методичного та методологічного характеру, вони потребують подальшого дослідження та пошуку шляхів для вирішення. Досвід країн з перехідною економікою по переходу на МСФЗ та впровадження Директиви виявляє виникнення проблем, які пов'язані з підходом до впровадження реформ у системі бухгалтерського обліку і звітності. Проблематичним є втілення переходу на МСФЗ і застосування Директиви є через недостатність кваліфікованого персоналу, недосконалість системи формування та узагальнення інформації.

Стандартизація бухгалтерського обліку – це процес розробки та поступового застосування єдиних вимог, правил та принципів для визначення оцінки і відображення у фінансових звітах окремих суб'єктів бухгалтерського обліку. Початок процесу міжнародної стандартизації та гармонізації сягає другої половини ХХ ст. Це було спричинене різноманітними факторами: глобальні та інтернаціональні економічні процеси, взаємне проникнення капіталів різних країн у вигляді інвестицій, виникнення інтегрованих спільних підприємств, корпорацій, вільна конвертація валют провідних країн та введення єдиної європейської валюти євро, зміцнення міжнародних економічних зв'язків.

Для виконання зобов'язань України за Угодою про асоціацію з ЄС було схвалено план імплементації Директиви 2013/34/ЄС. Вона спрямована на гармонізацію європейського бухгалтерського обліку через досягнення порівняності показників фінансової звітності. Також її дія орієнтована на досягнення збалансованості між необхідною користувачам інформацією та зобов'язаннями, які покладені на підприємства. [5, с.41]

Впровадження Директиви передбачає внесення змін до законодавчих, нормативно-правових актів європейських країн, в тому числі і України. Тобто в Україні в рамках імплементації Директива вносить зміни до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та до Положень (стандартів) бухгалтерського обліку (далі – П(с)БО).

Директива передбачає внесення таких змін: спрощення звітності для малих підприємств, перелік додаткових вимог щодо розкриття інформації середніми і великими підприємствами та суб'єктами суспільного інтересу, звітування про платежі на користь урядів, подання звіту про управління (також про корпоративне управління) та інші. [3] Згідно з визначенням Європейської Федерації бухгалтерів та аудиторів для малого та середнього бізнесу, в Директиві передбачається близько ста опцій. Мають бути виконані наступні критерії при прийнятті рішень щодо застосування положень опцій: кращий бухгалтерський облік, прозорість і ринкова ефективність, порівнянність, доречність, мінімізація витрат, пов'язаних зі змінами, можливість прийняття МСФЗ для малого та середнього бізнесу. [4]

Існує низка проблем при імплементації Директиви до практики бухгалтерського обліку і звітності в Україні. Зокрема, вона розглядає не всі аспекти бухгалтерського обліку. Наприклад, не передбачена гармонізація питань визначення активів і зобов'язань, обліку оренди, обліку пенсійних зобов'язань, переведення сум в іноземні валюти. Також недостатньо висвітленими є питання про облік відстрочених платежів, складові фінансових інструментів, облік інвестиційної нерухомості, облік резервів і зобов'язань, облік інших необоротних активів, коригування результатів минулих періодів в результаті змін в обліковій політиці підприємства або коригування помилок. Тобто вона є недосконалою, тому розглядає не всі сторони бухгалтерського обліку.

Хоч в Україні і схвалено план імплементації Директиви, але існують різні точки зору через певні зміни в законодавстві. Такі питання потребують додаткового аналізу

міжнародного досвіду. Також потрібно співвідносити ефективність від певних змін з витратами на їх впровадження.

В Законі України «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень» № 2164-VIII передбачено зміни в термінології, у вимогах до подання фінансової звітності малими, середніми та великими підприємствами, суб'єктами суспільного інтересу, передбачено впровадження нових звітів про управління та про платежі на користь урядів. [2]

Однією з проблем імплементації Директиви в Україні є необхідність фінансування реформування бухгалтерського обліку відповідно до міжнародних стандартів, проте багато положень вже реалізовано в нашій країні. Наприклад, вже застосовуються подвійні назви для форм фінансової звітності, реалізовано спрощення звітності для малих підприємств, виключено статті надзвичайних доходів і витрат.

Аналізуючи Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [1] та Директиву, помітним є те, що зміни, які в ній пропонуються не стосуються більшості розділів Закону. Тобто необхідно зробити мінімальні зміни. Що ж стосується П(с)БО, то тут потрібно зробити суттєвіші зміни. Проблемним в Україні є питання оцінки активів за справедливою вартістю, що передбачається Міжнародними стандартними фінансової звітності. Переважно зміни стосуються Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 2, тому що значну увагу у Директиві приділено консолідованій фінансовій звітності.

Варто враховувати, що вже чимало змін здійснено в українському законодавстві для імплементації Директиви 2013/34/ЄС, тому докорінно змінювати законодавство, яке стосується бухгалтерського обліку та фінансової звітності не потрібно. Очевидно, що Україна на шляху до членства в ЄС втілила більше нововведень та змін в законодавство, ніж деякі країни – члени ЄС. При впровадженні МСФЗ потрібно не забувати про національні особливості як бухгалтерського обліку, так і економіки країни.

Список використаної літератури

1. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-14 зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
2. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень» від 05.10.2017 №2164-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2164-19>
3. Директива 2013/34/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 червня 2013 року / неофіційний переклад аудиторської палати України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.apu.com.ua/files/23345235325.pdf>
4. EFAA. Implementing the New European Accounting Directive: Making the right choices. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.efaa.com/files/pdf/Publications/Annual%20reports/2014/EFAA%20MSO%20in%20Accounting%20Directives%20Report%20140408.pdf>
5. Розвиток національної системи бухгалтерського обліку і контролю в Україні в умовах євроінтеграції: монографія / За загальною редакцією Мельник Т.Г. – Кондор-Видавництво, 2017. – 226 с.